

2019-02-21

Kultur- och Fritidsavdelningen

Strategi/Handlingsplan för Kultur i Skolan 2019, Strömsunds kommun

Bakgrund

Strömsunds kommun är den nordligaste av region Jämtlands kommuner. Strömsund är en vacker glesbygdskommun, med storslagen fjällnatur och stora skogsområden. Här bor ca 12 200 invånare på en yta som är något större än hela Skånes län. Strömsunds kommun består av fem större orter: Strömsund (centralort), Backe, Gäddede, Hammerdal och Hoting. Från Strömsund är det ca 5,5 mil till Backe, ca 14 mil till Gäddede, ca 3,5 mil till Hammerdal och ca 5 mil till Hoting. Det är ca 10 mil mellan Strömsund och Östersund, närmaste stad, och 24 mil mellan Gäddede och Östersund! Detta ger en bild av att långa avstånd i glesbygden försvårar för våra elever att ta del av den typ av kulturliv som en större stad kan åstadkomma, detta medför också stora ekonomiska kostnader. Vidare finns det inte ett större utbud av professionella kulturutövare, vilket gör att skolorna måste anlita kulturutövare från övriga delar av Jämtland och Sverige.

Strömsunds kommun är samiskt förvaltningsområde. Skolan har ett viktigt uppdrag att förvalta och sprida kunskap om den samiska kulturen.

Grundskolan i Strömsunds kommun består av

- 4 st grundskolor med förskoleklass – årskurs 9
- 1 högstadieskola
- 3 skolor med f-klass-åk6
- 1 skola med f-klass-åk3

Särskolan är inkluderad i respektive klasser.

Elevantalet i kommunens grundskolor med förskoleklasser är 1171 elever.

Nulägesbeskrivning

Samtliga skolor i Strömsunds kommun gör olika kulturinsatser t. ex:

- Samarbete med Länskulturen i Jämtland län , Estrad Norr t.ex. konserter, teatrar.
- Samarbete med folkbiblioteken
- Samarbete med lokala konstföreningar - besök av professionella utställningar och elevkonstutställningar
- Samarbete med lokala hembygdsgårdar/-föreningar
- Luciafiranden, termins- och läsårsavslutningar
- Sagostund på samiska, renslakt, samisk mat- och baktradition
- Elevframträdanden vid äldreboenden, även i samarbete med kulturskolan
- Besök på bondgårdar
- Tolkar skönlitteratur, skriver egna sagor/dramer – filmatiserar dem.
- Tredimensionella tittskåp – klimatområden, ämnesövergripande bild/geografi

2019-02-21

Kultur- och Fritidsavdelningen

- "Vägs skyltar" med information om värdegrunden, ämnesövergripande bild/slöjd/biologi
- Påsk- och julvandring i kyrkan
- Lärare uppträder för eleverna
- Filmvisningar, filmskapande, tillverkning av rekvisita till ev. teater/maskerad

Det förkommer ett brett samarbete med kulturskolan genom:

- Undervisning i bild/form i förskoleklass, dans- och dramalek genomförs på förskole- och i åk 1, förberedande musikundervisning i åk 2,
- Projekt julshow - av och med elever i grundskolan
- Lokalt ges internkonserter/uppvisningar i klassrummen av kulturskolans elever

Den gemensamma satsningen på kultur motsvarar:
100kr/elev/skola/läsår.

Skapande Skola

Läsåret 2013-2014 var det första året som alla kommunala grundskolor i Strömsund kommun blev beviljade Skapande skola-bidraget. Detta bidrag är ett viktigt komplement till skolornas egna kultursatsningar. Medlen möjliggör satsningar som breddar och utvecklar utbudet av kulturupplevelser och skapande aktiviteter för alla kommunens elever.

Projektet Skapande skola styrs av Kulturgruppen. Under de senaste två åren har gruppen gemensamt bestämt vilka aktiviteter som skulle köpas in och att dessa i möjligaste mån skulle nå alla elever. Utbudet har växlat mellan upplevelser (scenkonst, utställningar konserter) och skapande aktiviteter (dans, film, språkverkstad).

Kulturgruppen ser behov av att, inom Skapande Skola, i högre grad utgå från varje skolas egna behov, idéer och önsknings för att optimera elevernas utveckling vad gäller eget skapande. Förutom ämnesspecifika teman är mångfald och likabehandlingsfrågor samt den samiska kulturen områden att lägga extra fokus på.

Utveckling

För att långsiktigt stärka kulturens roll i skolan vill vi sträva efter att integrera kulturen som en naturlig del i undervisningen och koppla den till skolans värdegrund. Det lärande och den utveckling som bevisligen sker inom de estetiska kunskapsfälten har ett eget värde och bidrar till en helhetssyn på människan, samtidigt som det skapar ett fördjupat uttryck och ytterligare språk. Vi vill förstärka de demokratiska arbetsformerna tillsammans med eleverna. Vi bjuder in professionella kulturarbetare som ett komplement i skolans vardagsliv. Vi vill få elever att upptäcka kulturaktiviteter som de annars aldrig kommer att ta del av. Den samiska kulturen är viktig i Strömsunds kommun, vilken vi ytterligare kommer att arbeta med inom skolan.

2019-02-21

Kultur- och Fritidsavdelningen

Kopplingar till skolans styrdokument och andra skrivningar om kulturens roll i skolan

LGR11:

Grundläggande värden

- Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska var likvärdig, oavsett var i landet den anordnas.

Skolans uppdrag

- Skapande och undersökande arbete samt lek är väsentliga delar i det aktiva lärandet.
- Skolan ska stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas.
- Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.

Mål

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola

- kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt.
- har fått kunskaper om och insikt i det svenska, nordiska och västerländska kulturarvet.
- kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande.
- kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- verka för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö.

Läraren ska

- ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel.
- tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

2019-02-21

Kultur- och Fritidsavdelningen

FN:s barnkonvention:

Artikel 13: Barnet skall ha rätt till yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet att oberoende av territoriella gränser söka, motta och sprida information och tankar av alla slag, i tal, skrift eller tryck, i konstnärlig form eller genom annat uttrycksmedel som barnet väljer.

Artikel 31: Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder samt rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet. Konventionsstaterna skall respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och skall uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet samt för rekreations- och fritidsverksamhet.

Syfte

Kulturplanen ska bidra till att uppfylla läroplanens mål om kunskaper och insikt inom Kulturarvet, användandet av olika estetiska uttrycksformer samt kännedom om samhällets kulturutbud. Konst och kultur i undervisningen skall främja elevernas kreativa, kommunikativa, metakognitiva och begreppsliga förmågor samt förmåga att analysera och hantera information.

Mål

Långsiktiga mål:

- att integrera kulturen som en naturlig del i undervisningen och koppla den till skolans värdegrund.
- Att förstärka de demokratiska arbetsformerna.
- Att synliggöra och stärka den samiska kulturen.

Kortsiktiga mål:

- Att förstärka varje elevs personliga utveckling och kreativitet genom att möjliggöra olika kulturupplevelser och ge konstnärliga verktyg att uttrycka sig igenom.
- Att ge elever redskap till alternativa redovisningsmetoder att använda i alla skolämnen.
- Att eleverna i lämplig omfattning och anpassat för åldern blir delaktiga och kan påverka kulturaktiviteterna på den egna skolan.
- Att lärarna genom möten med professionella aktörer stärker och fördjupar sin kompetens att arbeta med estetiska lärprocesser.
- Att synliggöra kulturens och konstnärens roll i samhällsdebatten.

Politiker, skolledning, pedagoger samt Kulturrådet skall informeras och vara delaktiga i handlingsplanen för Kultur i skolan.

2019-02-21

Kultur- och Fritidsavdelningen

Kulturgaranti

Alla elever Fklass - åk 9 i Strömsunds kommun ska ges möjlighet att

- se minst en teaterföreställning per stadium
- besöka en utställning minst en gång per år, lokalt eller regionalt
- möta samisk kultur på nära håll minst en gång per stadium.
- få besök av författare/filmregissör eller motsvarande minst en gång per stadium
- få konstnärsbesök eller besök i ateljé minst en gång per stadium
- ta del av dansupplevelse minst en gång per stadium.
- ta del av musikupplevelse minst en gång per stadium

Alla lärare i Strömsunds kommun ska minst en gång vartannat år erbjudas

- en kompetensutvecklingsinsats inom kulturområdet.

Genomförande

För att skapa en flexibel och hållbar organisation för Kultur i skolan, med bred delaktighet för elever, lärare och skolledning har vi följande upplägg:

- Varje skolenhet har ett kulturråd bestående av lärare, skolpersonal och minst en elevrepresentant.
- Kulturrådet på varje skola utser minst en representant till Kulturgruppen. Gruppen består av representanter från samtliga grundskolor, kulturskola, kommunens kultursamordnare samt en representant ur rektorsgruppen.
- Kulturgruppen sammanträder 3-4 ggr/läsår och kommunicerar i övrigt via andra medier.
- Kulturfrågor är en återkommande punkt på klassråd, elevråd, arbetsenhetsträffar, rektorskonferenser.

Uppdrag för Kultursamordnaren:

- Planera och leda möten för Kultur i skolan-gruppen, 3-4/läsår.
- Leda arbetet med genomförandet av planen, samt ansökan till Kulturrådet/Skapande skola.
- Följa upp och utvärdera aktiviteterna och målen utifrån planen.
- Ta del av och hålla sig à jour inom kulturområdet för barn och ungdomar.
- Kontinuerligt informera skolchef, rektorer om pågående kulturprojekt i förskoleklass och grundskola.

Uppdrag för Kulturgruppen:

- Delta i Kultur i Skolan-gruppens möten
- Inspirera varandra inom kulturområdet för barn och elever och undersöka vilka professionella kulturarbetare som finns i närområdet.
- Årligen planera och samordna kulturaktiviteter för förskoleklass och grundskola.
- Ta aktiv del i ansökan och genomförande av Skapande skola projekt.

2019-02-21

Kultur- och Fritidsavdelningen

- Ta aktiv del i utvärdering och uppföljning av planen.

Uppdrag för de lokala kulturråden:

- Initiera och inspirera till kultur i lärandet på den egna enheten.
- Planera och genomföra kulturaktiviteter på den egna skolan.
- Vara aktiv i de projekt i Skapande skolas regi, som överenskommit tillsammans med kultur i skolan-gruppen.

Uppdrag för de lokala Elevkulturombuden:

- Delta i möten på egna skolan, som ordnas av kulturråden
- Ta vara på kamraternas idéer och inspirera till egna lokala kulturprojekt på den egna enheten.

Utvärdering

- De lokala kulturråden ansvarar för att utvärderingar av aktiviteter sker tillsammans med eleverna.
- Kultur i Skolan-gruppen ansvarar för att planerade kulturaktiviteter och uppsatta mål i planen utvärderas och följs upp tillsammans med de lokala kulturråden.
- Kultur i Skolan-gruppen ansvarar för att årligen revidera och uppdatera denna kulturplan utifrån beskrivna rutinerna i planen. Skolchef och rektorer görs delaktiga.
- Kultursamordnaren ansvarar för att återrapportera enligt gängse regler till Kulturrådet/ Skapande skola utifrån tilldelade anslag.